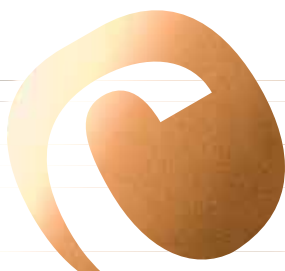

1,80€

núm. 42
març-abril
2007

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

Fotografia A. Marcos

Societat Ateneu

Emblema de la cultura targarina

4 actualitat
Associació Dones
Arrel Tàrraga

10 comarca
Tres Tombs
d'Anglesola

14 memòria històrica
Francisco Robinat,
devoció per Tàrraga

Antoni Palou

Editorial

Convicció i compromís

En plena transició de l'hivern a la primavera, malgrat la bonança climàtica, el panorama cultural de les nostres contrades continua emergint; i en particular em referiré a dos esdeveniments que han tingut lloc recentment, el primer, l'obra de teatre en el marc de la temporada 2006-2007 *En Pólvara*, d'Angel Guimerà, dirigida per Sergi Belbel, ens va permetre retornar als orígens del teatre clàssic en el marc de la Catalunya industrial del segle XIX, gaudint de quasi dues hores de teatre de nivell; per altra part, també em referiré a l'extraordinari concert de l'entranyable Xavier Ribalta del passat diumenge 11 de març al teatre Ateneu, *18 cançons d'amor, soledat, llibertat i malenconia*, en què el cantant targari ens brindà un concert acompanyat de sis músics i basat en poemes de Joan Margarit, la seva veu greu es tenyí de suavitat per presentar-nos l'inici de la nova gira que el durà a terres canadenques i argentines, podent tornar a escoltar les cançons de sempre "No passareu...", cançó que mai deixarà de cantar segons ens va dir..., des d'aquesta tribuna li agraïm profundament la seva actitud i el seu compromís, com també el fet de portar el nom de Tàrraga a tots els racons on actua, nosaltres procurarem també que "no passin...", endavant, Xavier. No ens podem abstraure, i per això, no puc deixar de comentar el clima enrarit que estem vivint, ens volen fer entrar en

una espiral de crispació que no es correspon amb la realitat ni social ni econòmica, entenc que és una polèmica artificial i mediàtica, que lamentablement s'està traslladant al carrer i en moltes institucions i estaments, i això fa desatendre, fins i tot menystenir, qüestions transcendents del dia a dia del nostre país, que són les que haurien de concentrar els seus esforços; sense anar més lluny, el dia 11 de març la premsa provincial ens informa que el Ministeri de Foment abandona el projecte de construir la tan necessària autovia de Montblanc a Tàrraga o Cervera, tant és, per prioritzar la connexió de Montblanc amb Lleida, i el dia següent s'anuncia que la Generalitat assumirà definitivament aquesta important obra per l'horitzó del 2012..., això sí, en col·laboració amb el Ministeri de Foment...; el colofó d'aquesta història es publica el dimecres, i es confirma que no hi haurà desdoblament entre Balaguer i Tàrraga. En fi, esperem que algun dia algú es prengui seriosament la realitat d'aquesta Catalunya interior en la qual estem ubicats i ens deixin de considerar un tauler de monopoli; això sí, sempre ens quedarà el fet de continuar llegint els vitals articles d'En Joan de Sagarra que publica cada diumenge el diari *La Vanguardia* a les pàgines salmó, que són un autèntic oasi en aquest panorama enrarit que hem d'obviar, per convicció i per propi compromís.

sumari

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial Convicció i compromís	3 notícies	4-5 actualitat Associació Dones Arrel	6-9 entitats Societat Ateneu Emblema de la cultura targarina
10-12 comarca Els Tres Tombs d'Anglesola	13 actualitat Troben escultures gòtiques	14-16 memòria històrica Francisco Robinat, devoció per Tàrraga	18-19 entrevista Joan Lluís Tous Tot per la cultura
21 opinió Paraules que fan por	23-25 rutes culturals D'Arbeca a Puiggròs Argençola i Rocamora Montblanc, Poblet i Valls	26-27 la cuina agenda llibres	

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

Núm. 42 | març_abril'07

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga

Directora executiva
Roser Torruella

Redacció
Guillem Culleré

Correcció
Roser Lacueva

Disseny i publicitat
Núria Aranès
Silvia Pedreira

Fotografia
A. Marcos Torruella
Antoni Palou
Pep Vall

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Jordi Auberni
Maria Aznar
Isabel Ormeño

Edició i màrqueting
Centre de Disseny Innova, sl
Av. Catalunya, 61, entl. 1a < Tàrraga
Tel. 973 314 698 < Fax 973 314 699
culturalia@centredisseny.com
www.centredisseny.com

Dipòsit legal: L-1528/98

L'obra guanyadora del Premi Ramon Roca Boncomppte de Novel·la

La sala de conferències del Col·legi Sant Josep de Tàrrrega va acollir el passat dimecres, dia 7 de març, la presentació de llibre *La pell dels altres*, de Joan F. Dalmau, obra guanyadora de la passada edició del Premi Ramon Roca Boncomppte de Novel·la. L'obra, que l'autor va definir com una novel·la coral que vol ser "una reflexió sobre l'empatia (capacitat de ficar-se en la pell dels altres)", ha estat publicada per Pagès Editors. Dalmau és autor de *Només respiren* (Premi Les Telúries 2000, en l'apartat de poesia), *Ni viu ni mort* (Premi Mossèn Romà Comamala 2003), *Transficcio* i *Pel darrera i a les fosques*, dues mostres de narrativa breu en clau d'humor entre altres narracions.

L'acte de presentació va estar presidit per la directora del certamen, Lluïsa Culleré; el secretari del jurat, Eloi Planes; l'autor, Joan F. Dalmau; l'editor Lluís Pagès i la vidua de Ramon Roca Boncomppte i membre del jurat, Dolors Enrich. En el mateix acte es van fer públiques les bases de la propera edició del concurs, que enguany tindrà una dotació econòmica de 7.000 euros, la publicació de l'obra per Pagès Editors i una escultura de l'artista targari Antoni Boleda.

El Premi Ramon Roca Boncomppte de Novel·la, que patrocina la firma Ros Roca, és el premi de narrativa amb la dotació econòmica més important de les Terres de Lleida. El premi es va crear l'any 2005 com a alternativa al Certamen Literari de Sant Jordi, amb llarga tradició al Col·legi Sant Josep.

Xavier Ribalta inicia la seva gira mundial a Tàrrrega

Xavier Ribalta va oferir, el passat diumenge dia 11 de març, al Teatre Ateneu de Tàrrrega, la seva ciutat natal, el primer dels concerts de la gira que el portarà a diferents indrets d'Europa, els Estats Units, el Canadà i Llatinoamèrica. Ribalta va interpretar les divuit cançons d'amor, soledat, llibertat i melancònia que configuren el seu darrer àlbum, on versiona poemes de Joan Margarit. Ribalta anava acompanyat d'un equip de músics format per Jorge Labanca (guitarrista), Carlos Wernnicke (direcció musical), Fernando Fiszbein (bandoneó), Juan Manuel Pietranera (pianista) i Mono Hurtado (contrabaix). "La noia del semàfor", "Primer amor" o "Els motius del llop" són alguns dels poemes de l'autor natural de Sanaüja que són reinterpretats per Ribalta. Amb la seva inseparable guitarra i un cert aire de trobador, Ribalta continua aplicant-se en la tasca de posar música als versos de poetes reconeguts, com ja ha fet amb Joan Salvat-Papasseit, Léo Ferré, Joan Maragall, Apel·les Mestres o Màrius Torres.

Xavier Ribalta arrossega una llarga trajectòria de quaranta anys, recopilats fa poc en nou discos compactes sota el títol d'*Integral 1965-2005*.

'El Quixot dels Ignorants', al Museu Comarcal

El Museu Comarcal de l'Urgell exhibeix aquests dies fins al proper dia 25 una mostra que posa de relleu la ressonància popular obtinguda pel personatge literari del Quixot durant els segles XIX i XX. Sota el títol genèric d'"El Quixot dels ignorants", aquesta exposició és fruit de la tasca compiladora del folklorista Joan Amades (1890-1959), el més prolífic i influent investigador de la cultura popular catalana. Durant bona part de la seva vida, Amades va col·leccionar tot tipus d'objectes il·lustrats amb la imatge del personatge creat per Cervantes, com aques, goigs, ventalls, estampes, jocs, naips, cromos..., alguns dels quals es poden veure de prop en aquesta mostra. La proposta al visitant es completa amb quinze plafons on es detalla la recerca completa de material realitzada per l'estudiós.

La mostra ha arribat a Tàrrrega gràcies a la tasca de l'Associació Cultural Joan Amades, entitat que té cura de la seva obra i que també dedica esforços a finalitzar alguns dels seus treballs inacabats. És el cas d'"El Quixot dels ignorants", llibre publicat recentment tot coincidint amb el 400è aniversari del Cavaller de la Trista Figura i que ha donat peu a l'esmentada exposició. Després de passar per les localitats de Barcelona, Tarragona i Vilagrassa, Tàrrrega és la primera cap de comarca de Lleida que acull aquesta mostra itinerant.

Ajuntament d'Anglesola

us convida
un any més a gaudir
de la tradicional
Festa dels Tres Tombs

XXIV FESTA DELS TRES TOMBS

Abril 2007
ANGLESOLA
20, 21 i 22

XI FIRA MEDIEVAL
X TROBADA FEDERACIÓ
CATALANA
DELS TRES TOMBS

PROGRAMA
D'ACTES
previst

DIVENDRES DIA 20 D'ABRIL

A les 10 de la nit.

Inauguració de la XXIV FESTA DELS TRES TOMBS a la CARPA de la Societat.

DISSABTE DIA 21 D'ABRIL

A les 8 del matí.

Inscripcions del XI CONCURS DE PINTURA RÀPIDA.

A les 9 del matí.

Obertura de la 3a FIRA RAMADERA DE CAVALLS DE PURA RAÇA. (Se celebrarà durant tot el cap de setmana.)

A les 9 del matí.

XXIII FIRA DE CAVALLS CREUATS (compravenda).

A les 10 del matí.

Obertura de la XI FIRA MEDIEVAL de la 4a FIRA D'EQUIPAMENTS HÍPICS.

(mercat i espectacles al carrer),

Durant tota la tarda continuarà la FIRA MEDIEVAL, la FIRA D'EQUIPAMENTS HÍPICS, i la FIRA RAMADERA DE CAVALLS DE PURA RAÇA.

A les 4 de la tarda.

PROVES HÍPIQUES DIVERSES.

Al camp d'esports proves hípiques de marató i maneabilitat.

A les 8 de la tarda.

Inauguració oficial de la XI FIRA MEDIEVAL.

A les 10 de la nit.

SOPAR MEDIEVAL, amb la corresponent ambientació i no hi faltaran un espectacle medieval.

DIUMENGE DIA 22 D'ABRIL

A les 8 del matí.

Inscripcions del XI CONCURS DE PINTURA RÀPIDA.

A les 9 del matí.

3a. FIRA RAMADERA DE CAVALLS DE PURA RAÇA.

A les 10 del matí.

Obertura de la FIRA MEDIEVAL (mercat i espectacle al carrer) i de la 4a FIRA D'EQUIPAMENTS HÍPICS.

A les 11 del matí.

Solemne MISSA a l'Església Parroquial.

A les 12 del matí.

X TROBADA DE LA FEDERACIÓ CATALANA DELS TRES TOMBS ENCAPÇALADA PER LA BANDA DE LA GUÀRDIA URBANA MUNTADA DE BARCELONA.

A 2/4 de 3 de la tarda.

DINAR DE GERMANOR al poliesportiu.

A les 5 de la tarda al mateix poliesportiu, presentació oficial del DVD sobre la construcció del carro garber més gran de Catalunya editat i dirigit per Josep Giribet.

Durant tota la tarda, continuació de la FIRA MEDIEVAL, de la FIRA D'EQUIPAMENTS HÍPICS i de la FIRA RAMADERA DE CAVALLS DE PURA RAÇA.

A 2/4 de 8 de la tarda.

GRAN BALL DE TARDA al poliesportiu.

A la nit, cloenda DE LA XI FIRA MEDIEVAL.

DILLUNS 23 D'ABRIL

SORTEIG DEL XXIV CARRO CARREGAT DE FATO DE LA FESTA DELS TRES TOMBS D'ANGLESOLA.

El número premiat serà el que coincideixi amb les quatre darreres xifres del sorteig de l'ONCE d'aquest mateix dia.

Ho Organitza:

Col·labora:

Troben dues escultures gòtiques que ornamentaven l'antiga església

L'Ajuntament ha fet pública la seva voluntat d'adquirir dues escultures gòtiques que decoraven l'antiga façana de l'església romanicogòtica de la població i que es donaven per perdudes. Es tracta de dos apòstols d'estil gòtic, esculpits a mitjan segle XIV, d'una altura d'1,70 metres. Les obres escultòriques van ser localitzades pels tècnics del Museu Comarcal de l'Urgell en una galeria d'antiquaris de la Ciutat Comtal amb l'ajut del professor de la Universitat de Barcelona, Antoni José Pitart. Segons van manifestar els col·leccionistes, les peces es trobaven al castell de Santa Florentina de Canet de Mar. Ara, són aquests antiquaris els qui volen treure les escultures al mercat, circumstància davant la qual el consistori targari està plantejant la possibilitat de fer-ne una oferta de compra. El preu d'adquisició dels dos apòstols ascendeix a 360.000 euros. L'alcalde, Joan Amézaga, va manifestar que el govern municipal està meditant l'opció d'endegar una campanya de mecenatge entre particulars i empreses de la ciutat per a finançar l'adquisició d'aquest rellevant valor patrimonial, si bé encara no hi ha res segur al respecte.

Les dues figures que volen ser retornades a Tàrraga formaven part del conjunt escultòric de la façana de la primitiva església de la població, ornamentada amb una imatge de la Verge amb el Nen flanquejada per l'apostolat. L'any 1672 la caiguda del campanar va provocar l'enderrocament d'aquesta església, però les imatges van ser conservades a la casa dels Ardèvol, més coneguda ara com el Palau dels Marquesos de la Floresta. Durant el segle XVIII, cinc de les dotze escultures dels apòstols foren col·locades a la façana de l'actual Església Parroquial de Tàrraga (destruïdes durant la Guerra Civil) i unes altres tres van anar a parar a l'hospital de Sant Antoni de la localitat (actualment són les que avui es conserven al Museu Comarcal d'Urgell, a Tàrraga). Les altres quatre imatges es varen quedar a la casa dels Ardèvol, dos de les quals són les que s'han localitzat recentment a la galeria d'antiquaris de Barcelona (se sospita que les altres dues de ca l'Ardèvol van ser venudes al mercat nord-americà). El Museu Comarcal dóna per perduda la figura de la Verge amb el Nen. 🍀

Una de les tres escultures que es conserven al Museu.

Sortides i activitats del Centre Cultural de Tàrraga

abril
maig
juny 07

ABRIL

Diumenge, dia 15

A les 09.00h
Sortida cultural a l'entorn de Vilassana-Estany d'Ivars d'Urgell

29, 30 d'abril i 1 de maig

Excursió cultural anual a: Logroño (Rioja)-Burgos-Soria. Inscripcions: Cistelleria Grau. Informació: Tel. 973 310 150. Els socis tenen preferència fins al 31 de març.

MAIG

Diumenge, dia 27

A les 09.00h
Sortida cultural a l'entorn de Malacara-Pujal

(Fira de la Transhumància)

JUNY

Diumenge, dia 3

Mostra de cuina tradicional, 1r plat: Amanida tèbia amb formatge de cabra. Recepta de M. Rosa Farré Trens. 2n plat: Mandonguilles casolanes. Recepta d'Isabel Ormeño.

Diumenge, dia 17

A les 09.00h
Sortida cultural a l'entorn de l'Aiguabarreig, (on s'ajunten els rius Segre i Cinca)-Masalcoreig i la Granja d'Escarp.

Recordem!

El primer diumenge de mes: Al vestíbul de l'Ateneu: Mercat de segells, monedes i pins.

El tercer dissabte de mes: Mercat de les Antiguitats i les Arts.

per anunciar algun esdeveniment aquí
973314698

Llibres

Isabel-Clara Simó
El Canibal

Columna Edicions; Col. "Clàssica", 714, 140 p. Any edició 200

Blai era un noi ensopit i no gaire espavilat, però amb la particularitat que havia nascut amb la bona estrella de trobar l'indret on encaixa l'ànima. Després de deixar els estudis va començar a treballar per convertir-se en un cuiner cotitzat. Tot i això, la seva vida és grisa fins que coneix la Rosario, una prostituta colombiana, de qui s'enamora perdudament.

FONT: www.llibres.cat

Joaquim Pijoan
Sayonara Barcelona

Edicions Proa. Col·l. 'A tot vent', 450' 234 p. Any edició 2007

El protagonista de *Sayonara Barcelona* torna a la seva ciutat vint-i-cinc anys després d'haver-ne fugit sense acomiadar-se de ningú. Era, llavors, el mateix artista fracassat que encara és l'any 2006 del seu retorn. La diferència, però, són vint-i-cinc anys viscuts al Japó on ha après una nova dimensió de l'existència i altres paràmetres del difícil art de viure.

Societat Ateneu

Emblema de la cultura targarina

Text: Guillem Culleré \ Fotografia: A. Marcos

Hereu del Patronat de Sant Jordi, que va crear la burgesia targarina catalanista i catòlica a principis de segle, l'Ateneu ha esdevingut un referent cultural a la capital de l'Urgell. Ara, però, la cultura sembla patrimoni de les administracions que poden assumir unes despeses que poques vegades es cobreixen. Fins als nostres dies ha perdurat, però, la societat Ateneu, entitat responsable de la creació de l'únic teatre de la ciutat que encara avui acull representacions i actes de tota mena.

A la primera dècada del segle XX, en una ciutat en ple creixement els seus habitants s'organitzen per crear societats i entitats per garantir espais d'oci i llocs de trobada que poguessin acollir manifestacions culturals de tota mena. Les classes treballadores creen entitats pròpies per organitzar balls de

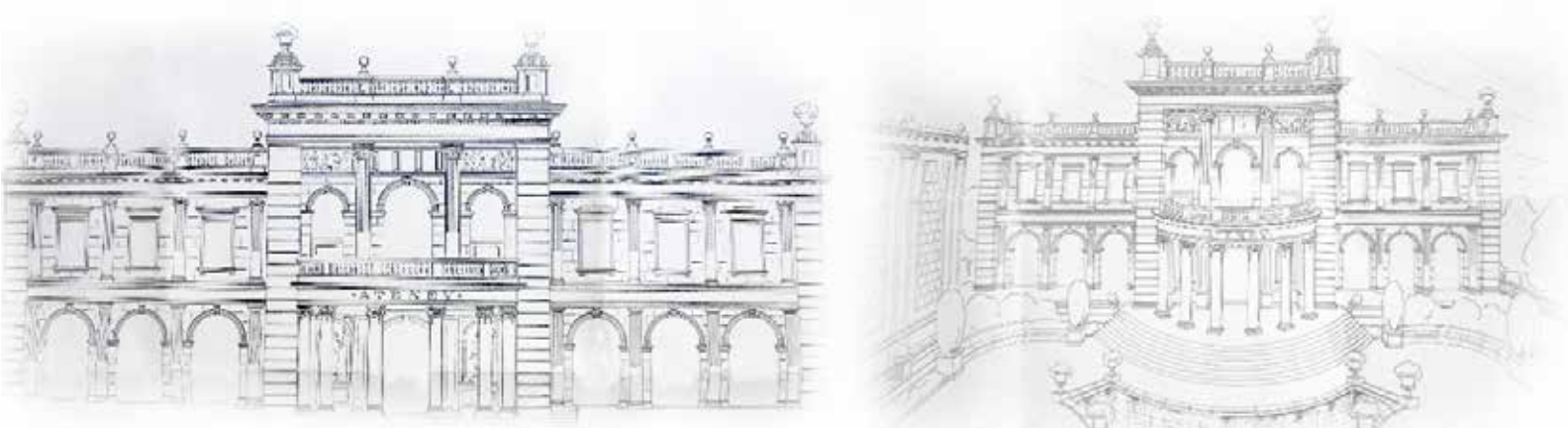
festa major, carnivals i altres manifestacions populars, mentre que les classes acomodades s'associaven amb l'objectiu de fomentar la cultura i el civisme.

La creació de la Societat Ateneu està íntimament vinculada amb la música, concretament amb l'Orfeó Nova Tàrrrega, que va crear Mestre Güell per encàrrec de membres del Patronat Sant Jordi ara fa un segle. Varen ser membres el Patronat de Sant Jordi els qui van crear la societat al juliol de 1919, que de seguida va acollir l'Orfeó. Van adquirir els immobles i terrenys del Patronat al número 3 del Patronat de Sant Jordi. L'objectiu de la creació de la societat va ser, l'any 1919, el foment de la cultura. La comissió gestora va estar formada per Samuel Pereña, Ramon Sala Sala, Marcell Monné Masdèu i Emili Cucurull Sacristà. En els primers anys de la societat es va crear una orquestra de dotze músics i varen

celebrar vetllades musicals a càrrec de l'orfeó i orquestra, audicions de sardanes, balls de societat i en comptades ocasions sessions de cinema mut. De manera immediata es va encarregar a l'arquitecte Adolfo Florensa el projecte d'un gran teatre, la sala cafè, una sala d'assaig, una biblioteca, un espai per a billars i d'altres dependències complementàries.

Florensa va projectar un magnífic complex amb elements renaixentistes i un gran pati frontal, elements que finalment es van haver de suprimir a causa d'un cost massa elevat. L'any 1923 s'estrenaria el gran teatre. De la

Adolfo Florensa va projectar un gran teatre amb elements renaixentistes que finalment es van haver de suprimir

Alguns dels dibuixos projectats per Adolfo Florensa.

inauguració del nou teatre se'n va fer ressò la publicació local *Crònica Tàrragina*: "Com estava anunciat, el diumenge tingué lloc la inauguració del Cine Ateneu, que resultà un brillant èxit pels seus empresaris, distingits amics nostres, senyors Minguell, Rubiol, Pané i Gros. Les pel·lícules projectades, *Fatty en la cocina*, *De lo visto a lo pintado* i *Abengación*, agradaren molt a la distingida concurrència que omplia aquella espaiosa i magnífica sala... Rebin els empresaris nostra més sincera felicitació, i esperem que el públic sabrà correspondre als seus esforços premiant així els qui es preocupen de facilitar-nos diversions cultes i amenes". Els empresaris en qüestió eren Cristòfol Minguell, Pere Rubiol, Francisco Pané i Gonçal Bros. Les primeres representacions teatrals que el teatre va acollir varen ser les de Don Juan Tenorio. Es representaren sarsuelles per Nadal, concerts, *varietés*... Amb aquest nou equipament van arribar les projeccions de cinema, dissabtes i diumenges en sessions de tarda i nit que van competir amb les que es feien a l'Alianza i altres sales que es van estrenar a la ciutat. Amb l'Ateneu van arribar a Tàrraga les grans produccions del cinema americà. *Robin de los bosques*, *La reina de Saba*, *Los diez mandamientos* o *La dama de las camelias* varen ser algunes de les moltes pel·lícules que es varen projectar els primers anys. Les sessions de cinema eren llavors amenitzades per l'orquestra de la societat.

Amb el cop d'estat del juliol de 1936 la propietat de la societat va ser incautada per acollir les oficines d'Unió Republicana i el Comitè Central de les milícies antifeixistes. En aquest període se celebraren mitings, assemblees, reunions i festivals en benefici de les milícies. Acabada la guerra, la societat va recuperar el teatre, i l'activitat cultural es va reprendre. La competència amb l'esplèndid edifici de La Alianza es va acabar al febrer de 1944, quan una gran nevada va ensorrar l'edifici. Hi havia, però, a Tàrraga d'altres sales de cinema. L'any 1949 s'inaugurava l'edifici del cinema Majèstic. Tot i que les classes benestants varen ser les responsables del naixement de l'Ateneu, amb el temps els canvis socials van contribuir

que a poc a poc tothom pogués gaudir d'aquest equipament. Es varen celebrar els festivals de Ràdio Tàrrrega, trobades culinàries, campionats de billar i actes de tota mena. A principis dels anys seixanta es va construir el nou bar obert a tota la ciutadania. Els canvis profunds en la societat, en els hàbits dels ciutadans d'arreu i una major oferta cultural, van propiciar els pitjors anys de la societat en arribar la dècada dels 70. Pel que fa a l'ús del teatre la societat ja no pot assumir unes despeses que poques vegades es cobreixen. El cost econòmic del manteniment d'un equipament com aquest va propiciar que l'any 1980 l'ajuntament firmés el contracte d'arrendament de l'edifici que acull el teatre. D'aquesta forma es va poder fer front a la despesa per a la implantació de les mesures de seguretat que marca l'administració en aquest tipus d'equipaments. L'any 2000 es va inclinar la platea, es va instal·lar calefacció radial, es van renovar les butaques i es van millorar els camerinos. Les reformes més importants varen arribar l'any 2003. Al gener d'aquest any es van adjudicar les obres de reforma i millora de la caixa escènica. S'enderrocaren tots els elements de fusta, terra de l'escenari, galeries perimetrals. Es va substituir la coberta i es va instal·lar una estructura metàl·lica que sustenta la maquinària escènica, enllumenat i sonorització que també es van renovar, es va instal·lar un tallafocs, es va renovar l'entarimat de fusta. Es van fer càrrec de les despeses la Diputació i el Patronat de la Fira de Teatre al Carrer i el Ministerio de Educación, Cultura i Deporte. La Regidoria de Cultura, que fins llavors havia descartat alguns espectacles per la precarietat de les instal·lacions, va incorporar a la seva programació nous espectacles. Al vestíbul del teatre es poden admirar actualment unes pintures murals de l'artista local Josep Minguell. Fa tres anys es va renovar per a trenta anys el contracte d'arrendament.

Tot i que qualsevol pot formar part avui de la Societat Ateneu, segons l'actual president, Ramon Baldrich, encara hi ha

a Tàrrrega una visió elitista de la societat que no es correspon amb la realitat d'avui. Segons Baldrich l'entitat està constituïda avui per socis de diferents estatus socials. Ja no existeix una barrera social. Actualment hi ha 360 socis que paguen una quota anual de 46 euros. Gaudeixen del saló bar on juguen a les cartes, al billar, escolten música clàssica i fins i tot es reuneixen per veure els partits del Barça en pantalla gran. La societat organitza audicions de música clàssica, conferències i festes anuals, com ara la castanyada, l'Orfeó Nova Tàrrrega, la Coral Infantil Mestre Güell, el Club d'Escacs Tàrrrega i l'Esbart Albada constitueixen seccions autònomes de l'Ateneu. Tot i que Tàrrrega reivindica la creació d'un Teatre Municipal sembla que el Teatre Ateneu, emblema de la cultura targarina, té encara corda per a molts anys. ☺

La Societat Ateneu va ser hereva del Patronat de Sant Jordi, que va crear la burgesia targarina a principis del segle XX

Algunes curiositats de la premsa de l'època.

Els Tres Tombs d'Anglesola

Recuperar la memòria recent de pobles i ciutats

No fa pas gaire que els homes i les dones depenien per a realitzar els treballs al camp de la tracció animal. Durant molt de temps la relació entre home i cavall ha estat molt estreta. Aquest animal ha estat clau en el desenvolupament dels nostres pobles abans de l'arribada de la mecanització al camp. Es depenia d'aquests animals per a llaurar els camps, per a transportar el gra i altres productes de la terra, per a fer funcionar els antics molins... Amb l'arribada de les màquines no tan sols aquests animals van perdre protagonisme, també ho van fer tota una sèrie d'oficis que resten encara avui en la memòria recent dels nostres pobles: el carreter, el ferrer, els artesans del cuir que elaboraven tots els estris necessaris per facilitar la feina dels animals (bridons, ventreres, collars, sellos, reculants, tirants...). Amb tot, totes aquestes antigues tradicions han perdurat fins als nostres dies gràcies a una de les festes amb més tradició a Catalunya, la dels Tres Tombs de Sant Antoni Abat, sant protector dels animals. Són nombroses les poblacions de Catalunya que celebren al gener la festa del patró recordant aquells dies en què l'home depenia dels animals (especialment els cavalls) per a sobreviure.

La vila ha arribat a aplegar un centenar de carros en els Tradicionals Tres Tombs.

La tradició diu que cavalleries i carruatges han de fer tres tombs abans de rebre la benedicció que protegirà els animals de malalties. Tot i que aquesta és una tradició molt arrelada a Catalunya, aquest exercici de memòria ha perdurat a Anglesola d'una manera especial. D'això n'és responsable la Societat de Sant Antoni Abad, que curio-

sament organitza una festa que aplega actualment prop de 15.000 persones cada any en una població de poc més de 1.400 habitants.

Societat de Sant Antoni Abat

La comissió organitzadora de la festa va néixer l'any 1984. Aquell any es va recuperar la tradició que es va perdre l'any 1976. En aquella ocasió es va haver de recórrer a una granja que va cedir els cavalls participants. La Societat de Sant Antoni Abat d'Anglesola es va constituir oficialment l'any 1988. A poc a poc es van iniciar contactes amb d'altres poblacions que celebren els Tres Tombs a Catalunya i la festa va anar creixent. Es van convidar cavalleries i carros d'altres poblacions de Catalunya, va néixer la Fira Medieval, la Fira de cavalls creuats... L'entitat va demanar a Antoni Boldú, que havia dedicat part de la seva joventut a l'ofici de carreter, la seva col·laboració. Així es van recuperar antics carruatges que els veïns van cedir a la societat, i Boldú els va anar reparant. La societat de Sant Antoni Abat és propietària avui d'una cinquantena de carros i una dotzena de cavalls. Anglesola ha esdevingut, juntament amb Vilanova i la Geltrú, Igualada i Valls, una de les poblacions catalanes on la festa dels Tres Tombs és més lluïda. La voluntat de la societat és poder obrir al públic l'Espai del Carro, un magatzem situat al centre de la vila on són dipositats els carros que la societat ha anat adquirint i que s'obre al públic els tres dies de festa.

Un dels secrets del gran poder de convocatòria ha estat ampliar la festa que a Anglesola dura tres dies amb la incorporació d'altres petites fires relacionades amb el món del cavall, com són la Fira Ramadera de Cavalls de Pura Raça, la Fira d'Equipaments Hípics, la Fira de

Cavalls Creuats o les proves hípiques o altres de complementàries, com el concurs de pintura ràpida. En el marc de la festa se celebra cada any des de fa 11 anys la Fira Medieval, que aplega al centre històric un bon nombre de parades de productes artesanals. A més a més, cada any l'organització sorteja el carro carregat de feto, amb tota mena de productes de la terra i animals de granja. L'any 1984 es varen vendre 2.000 números i es va recaptar 200.000 pessetes. En les darreres edicions unes 10.000 persones participen en aquest sorteig.

Actualment la societat de Sant Antoni Abat té 260 socis. N'és el president Domingo Macià. La preparació dels Tres Tombs comença en acabar el Nadal i l'activitat de la societat no para fins al juny. La societat és també la responsable de l'organització del Raid Hípic, que se celebra cada any a Anglesola. En reconeixement a la seva important tasca en la divulgació de les tradicions agrícoles i ramaderes la Societat de Sant Antoni Abat va rebre, l'any 1993, la medalla del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Aquest és, segons ens explica Domingo Macià, el principal objectiu de la festa, el de conservar en la memòria col·lectiva com era el treball dels nostres avis i besavis.

Segons Ramon Martí, membre del comitè organitzador de la festa, la societat mai podrà agrair prou la tasca de Francesc Balcells, el carreter major que des de que es va recuperar la festa té cura, any rere any, de tot el material de la societat. Francesc encapçala cada any la desfilada dels Tres Tombs. L'activitat de la societat no es redueix a la preparació dels Tres Tombs d'Anglesola. Al llarg de l'any es fan d'entre 8 a 12 sortides a d'altres poblacions amb tot l'enrenou que això comporta. Prova del bon fer de la societat és que aquest any ha estat coorganitzadora dels Tres

Tombs de Barcelona, on van participar amb 24 carros i 30 cavalleries. A més a més, la societat espera iniciar els propers anys contactes amb poblacions de França que celebren festes similars.

L'aportació d'Antoni Boldú, l'últim carreter del poble, ha estat també important. Boldú es va iniciar en aquest ofici de ben jove, tot i que molt aviat, amb l'arribada de les primeres màquines, va haver de deixar l'ofici. Tot i això, ha estat gràcies a la festa dels Tres Tombs que Boldú ha tornat a fer allò que més li agrada, construir carros. L'any passat Boldú va finalitzar la construcció del carro de garbes més gran de Catalunya, que en aquesta propera edició desfilirà amb una càrrega de 5.500 quilos. Membres de la societat varen segar i recollir l'estiu passat els 5.500 quilos de garbes, tal com es feia antigament. El moment culminant de la festa és el que protagonitzen diumenge carros i cavalleries, els tradicionals Tres Tombs en honor al patró. La cita aplega cada any gent de 50 poblacions de Catalunya

i la resta de l'Estat espanyol, que participen amb els seus carros i cavalleries en la desfilada. Carros de pagès, d'escalada, de caixa, de trabuc, tartanes, de vela, jardineres, carros de tragner, galeres i tot tipus de carros i carruatges de passeig protagonitzen cada any la desfilada. Els mossos vesteixen roba d'època i fan la feina sota la supervisió

En aquesta propera edició la vila acollirà la desena trobada de la Federació Catalana dels Tres Tombs, que aplega una setantena de poblacions.

del carreter major. Carros tirats per un, dos, quatre i fins a 9 cavalls. Cavalls bretons, el frisó, l'àrab, perxerons, l'ardenès i pura sangs anglesos, entre altres, desfilen davant l'atenta mirada de milers de visitants arribats d'arreu de Catalunya i

altres indrets de l'Estat espanyol. La vila ha arribat a aplegar amb motiu dels Tres Tombs un centenar de carros i carruatges i mig miler de cavalls.

Amb la proliferació de pobles i ciutats que han volgut recuperar aquesta festa d'arrels tradicionals va néixer la Federació Catalana dels Tres Tombs, que aplega una setantena de poblacions. Anglesola acollirà en la XXIV Festa dels Tres Tombs, que se celebrarà del 20 al 22 d'abril, la desena trobada de la federació que aplegarà el bo i millor de cada població en la desfilada de diumenge. Segons la presidenta de l'entitat, Marta Font, si la climatologia acompanya, s'espera que la festa sigui tot un èxit. Des de la federació s'aposta per la qualitat dels carros, cavalleries i el vestuari de carreters i genets. La festa d'enguany aplegarà carros d'una vuitantena de poblacions d'arreu de Catalunya. Una gran oportunitat per a fer un viatge enrere i veure com era el dia a dia dels nostres pobles i ciutats no fa pas tant de temps. ☺

XII Cicle concerts de música de cambra

Diumenge, 15 d'abril a les 7 de la tarda

Orquestra de Cambra de l'Empordà

Director: Carles Coll
Obres de Serra, Toldrà, Pedrell, Viladesau, Sardà, Morera
i Montsalvatge.

PREU / 6€ / 3€ (estudiants, Carnet Jove, +25, TR3SC)

Teatre Ateneu
Tàrrrega

tàrrrega sona a...

RAP&RUMBA LA TERRASSETA DE PREIXENS
21/04 de 2007 **VANEXXA+ NARAINA**

amb la col·laboració
Sor Concha i Steero

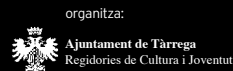
vanexxa

naraina

Espai MerCAT
(pl. de les Nacions sense Estat)
23.30 h

PREU / 6€ / 3€ (estudiants, Carnet Jove, +25, TR3SC)
ABONAMENT 4 CONCERTS / 12€

sant jordi tàrrrega

Diumenge, 15 d'abril

La Granja, a 2/4 de 9 del vespre. Presentació del llibre *Quan Lleida era ye-ye*, de J. de Castro, A. Oro i J. M. Rodríguez, i concert amb Tony Ronald. (Balls de diumenge)

Dimarts, 17 d'abril

Sales Nobles del Museu Comarcal, a 2/4 de 9 del vespre. Presentació del volum 24 de la col·lecció NATAN (editada per l'Ajuntament de Tàrrrega), *La vida dels somnis de Josep M. Madern*, a càrrec d'Albert Turull i Rosa Fabregat.

Dimecres, 18 d'abril

Biblioteca Central Comarcal de Tàrrrega, a 2/4 de 9 del vespre. Presentació de la novel·la *L'amor boig* (Ed. Proa), de Pere Rovira, a càrrec d'Emili Bayo.

Recital poètic "Mà d'asos" amb Francisca Aguirre, Félix Grande i Pere Rovira.

Aparadors dels Magatzems Costa.

"Mostra bibliogràfica de Félix Grande", autor resident SJ07

Dijous, 19 d'abril

Biblioteca Central Comarcal de Tàrrrega, a 2/4 de 9 del vespre. Inauguració de l'exposició "Redoble de Trueno". Dues mostres en una sola exposició. Tertúlia amb Víctor Mora, creador del Capitán Trueno i novel·lista; Romà Gubern, assagista, i Joaquim Noguero, crític.

Divendres, 20 d'abril

Sala de Plens de l'Ajuntament, a 2/4 de 9 del vespre. "Les literatures de la música". Taula rodona amb la participació de Javier Barreiro, Félix Grande, Víctor Obiols, Dídac P. Lagarriga i Xavier Ribalta. Moderador: Ramon Puiggené. Mostra de text-joke a càrrec de Pedro Soler i Dídac P. Lagarriga.

Dissabte, 21 d'abril

Casa de cultura, a les 7 de la tarda. La màgia en llibre: Els secrets del Mag Lari

Diumenge, 22 d'abril

Espai MerCAT, a les 8 del vespre. Obra de teatre: Devos a vós. Cia Claret Clown.

Dilluns, 23 d'abril

Plaça dels Àlbers, d'11 a 13 del matí. Mercat de les lletres amb Antoni Clapés, Josep Pedrals, Glòria Julià i Ermengol.

Plaça dels Àlbers, de 5 a 7 de la tarda. Rodadecontes a càrrec de l'Associació Guixanet.

Plaça dels Àlbers, a 2/4 de 8 de la tarda. Inauguració oficial del remodelatge de la plaça. Espectacle poètico-musical *Qui sap l'UH?* a càrrec d'E. Casasses i el grup d'Agnès Prat.

Francisco Robinat

devoció per Tàrrrega

Text i fotografia: Guillem Culleré

En Francisco es considera un targarí de soca-rel. Tàrrrega són els seus records, les seves vivències, la seva infantesa, testimoni mut dels moments de joia i dels moments més difícils. Tot i que la voluntat dels seus pares era que es fes càrrec de la farmàcia de la família, ell va decidir deixar els estudis de batxillerat i va començar treballar a la botiga de plats i olles del seu avi matern, als 16 anys. Amb la mort del seu avi es va haver de fer càrrec del negoci que ha fet créixer. La seva devoció per Tàrrrega omple tots els racons de casa seva.

Francisco Robinat va néixer un 5 de juny de 1927 a la ciutat de Tàrrrega, que tant s'estima. Fills de Pere Robinat Cases i Teresa Elias Sala, el seu pare va continuar amb la farmàcia de la família en morir el seu pare, Francisco Robinat Carulla, l'any 1944. Durant molts anys el seu pare va mostrar inquietuds polítiques com a republicà convençut i es va presentar com a candidat per Acció Catalana Republicana (partit creat l'any 1931 de tendència liberal i lleial a la república). Les eleccions municipals de l'any fundacional del partit va passar a formar part de l'ajuntament. La seva mare es va dedicar, com era llavors costum, a les feines de la casa fins que l'any 1936 amb l'esclat de la Guerra va incorporar-se al negoci familiar atenent els clients de la botiga del seu pare, Casa Delfin.

En Francisco recorda encara de la seva infantesa les festes més emblemàtiques de Tàrrrega. La diada de Sant Antoni amb la celebració dels Tres Tombs, la Festa dels Dolors, la Festa Major de les Santes Espines, dedicada a Santa Maria de l'Alba, matrona de la ciutat amb la gran processó i l'entrada solemne de les relíquies a la parròquia i la festa de Sant Cristòfol que els tres germans Robinat esperaven amb deliri per poder pujar als camions que donaven voltes pel poble. Francisco va ser el més gran dels tres germans i va estudiar al col·legi de les Carmelites, fins que va esclatar la guerra l'any 1936 quan es va incorporar amb els seus companys a les Escoles Nacionals. D'aquell període convuls recorda el desmantellament de l'església de Santa Maria i el canvi de moneda que va alterar radicalment la vida quotidiana dels targarins. Encara conserva a casa seva els bitllets que es varen fer servir durant la guerra. Recorda com els seus pares assistien a misses en la clandestinitat o com casa seva va acollir d'altres membres de la família: la tia Pepeta, superiora de la casa de Caritat de Manresa, que havia estat desallotjada per les tropes republicanes; la tia Magdalena, que els explicava les terribles conseqüències que va tenir la rubinada de Santa Tecla l'any 1874 en plena Guerra Carlina, i la cosina Monsterrat, que havia perdut el seu pare a la guerra. També recorda

els tres bombardejos que van castigar la ciutat i que van destrossar part de l'establiment de Casa Delfin i com el seu pare, que no en volia saber res de morts d'armes i de violència, es va haver d'amagar al celler de casa del seu pare per no haver d'anar al front. Això va ser l'any 38. Sortosament la guer-

Francisco ha anat recopilant al llarg de la seva vida tots i cada un dels números de totes les publicacions targarines

ra va acabar poc després. El seu oncle Ramon, col·laborador habitual de la revista *Nueva Tàrrrega*, va tornar a la ciutat. Va ser ell precisament qui va redactar la primera sessió de l'Ajuntament després de la guerra. Francisco va iniciar els estudis de batxiller que per voluntat pròpia mai no va acabar. Tot i que la voluntat de la seva família va ser sempre que el fill més gran es fes càrrec de la farmàcia, en Francisco tenia molt clar que no li agradava estudiar i que ell no estava fet per portar una farmàcia. El dia de Reis de l'any 1943 va dir al seu pare que l'endemà no aniria al col·legi. Tot i el disgust inicial del seu pare, ell va insistir i finalment, després de parlar amb el rector, va començar a treballar a la botiga de plats i olles del seu avi matern Anton Elias Gomà, Casa Delfin, que va fundar el seu besavi matern de Francisco,

Delfin Elias Roig, l'any 1863. La botiga que inicialment havia estat al carrer Agoders estava situada ja al número 7 del carrer del Carme, a pocs metres de l'església de Santa Maria, on és encara avui.

Quan en Francisco va començar hi havia a Casa Delfin tres empleats. Recorda encara quan el seu avi li va pagar la primera setmanada, un bitllet de dues pessetes. El seu germà, Delfin Robinat, seguiria els passos del seu pare. Es faria càrrec de la farmàcia i va ocupar l'alcaldia dues legislatures. Prou conegudes varen ser les seves aportacions al setmanari *Nova Tàrrrega*. L'altre germà, el Jordi, va estudiar Dret i no es va quedar a Tàrrrega.

L'estiu de 1948, Francisco va conèixer la Teresa Català Amenós al Teatre Ate-neu. L'any 1950 va començar el festeig formal, gens fàcil perquè la Teresa vivia a Valls i venia a Tàrrrega de tant en tant convidada per una tia seva. Es varen casar el 22 de setembre de 1953 al Monestir de Poblet. Van tenir 4 fills: Jordi, Montserrat, Delfi i Laureano, que dissortadament va morir als cinc anys en un accident que es va produir a la mateixa botiga de Casa Delfin. Amb la mort del fill estimat, la família va haver d'afrontar un dels episodis més tristos de la seva història.

Amb la mort del seu avi Anton, el 22 de març de 1950, Francisco va haver d'afrontar la pèrdua del qui havia estat com un pare per a ell i a la vegada fer-

m memòria històrica

Personal de Casa Delfin quan en Francisco va agafar les regnes del negoci als anys 50.

se càrrec del negoci familiar en acabar el servei militar. Ramon Pintó, que havia estat molts anys treballant a la botiga i a qui el seu avi havia ajudat a muntar negoci propi a Barcelona, el va ajudar a tirar endavant. En Francisco va contractar els serveis d'un comercial comissionista que recorria la província de Lleida a la recerca de nous clients.

Entre els objectes que guarda a casa seva hi ha un quadre que va pintar Mestre Güell i molts d'altres artistes targarins

En anys posteriors l'equip comercial es va anar ampliant. El negoci anava bé i es varen afrontar les primeres ampliacions amb la compra de dues cases al costat de la botiga. L'any 1970 un incendi va malmetre els magatzems i finalment Francisco va decidir traslladar-los al carrer del Prat. El trasllat va permetre ampliar les dependències de la botiga.

Actualment Casa Delfin té un centenar de treballadors, despatxos oberts a Barcelona, Andorra, Madrid i a Canàries de venda a l'engròs. La botiga de detall té també sucursals a Lleida, Tarragona, Terrassa, Sabadell i Mataró. El negoci no para de créixer. La seva filla, la Montse, porta avui la botiga al detall i el seu fill Delfin, els nous ma-

gatzems de venda a l'engròs que es van estrenar ara fa tres anys al polígon de La Canaleta. Del negoci, en Francisco diu que amb voluntat i un bon equip es poden fer moltes coses.

Ell es considera un targarí de soca-rel. Tàrraga són els seus records, les seves vivències, la seva infantesa, els records de joventut, els moments de joia i els moments difícils. Ha recopilat al llarg de la seva vida totes les publicacions targarines *Acció Comarcal*, *Crònica Targarina*, *Nova Tàrraga*, *Comarques de Ponent...* En té tots els números enquadernats en volums que guarda com el tresor més preuat. També un important arxiu fotogràfic de la parròquia llegat de mossèn Lluís Serret, que fou sacerdot i organista de la parròquia de Santa Maria de Tàrraga i amic de la família.

Entre els documents que Francisco guarda a casa seva hi ha el número 22 d'*Àguila Tarragense*, del 5 de febrer de 1899, publicació que va originar la *Nova Tàrraga*; un rebut de la contribució de Casa Delfin de l'any 1869; la primera pòlissa d'aigua que es va pagar a Tàrraga l'any 1893; una llibreta de la Caixa de Pensions del 1910, la tercera que es va obrir d'aquesta entitat a Tàrraga l'any 1910, o una fotocòpia o la primera sessió de l'ajuntament de Tàrraga, l'any 1939, que va redactar el seu tiet Ramon. A les parets de casa seva hi trobem principalment quadres d'artistes targarins com ara Lluís Tre-

pat, Jaume Minguell i fins i tot un quadre de Mestre Güell, que mostra una faceta desconeguda del fundador de l'Orfeó Nova Tàrraga. Un dels seus tresors és un quadre on s'escenifica una de les processons que van tenir lloc a Tàrraga l'any 1864 quan una epidèmia de còlera va assolir la ciutat.

En Francisco va celebrar les seves nocces d'or amb la Teresa –que va morir ara fa gairebé un any– amb l'edició de *Memòries d'un targarí*, un repàs dels fets més importants de la seva vida recopilats i redactats per Verònica Sánchez. Tot i que el llibre no és a l'abast de tothom (se'n van fer còpies per a familiars i amics) constitueix un exercici de memòria i un excel·lent repàs de la història recent de Tàrraga. El mateix Francisco ens revela a l'epíleg l'objectiu del manuscrit.

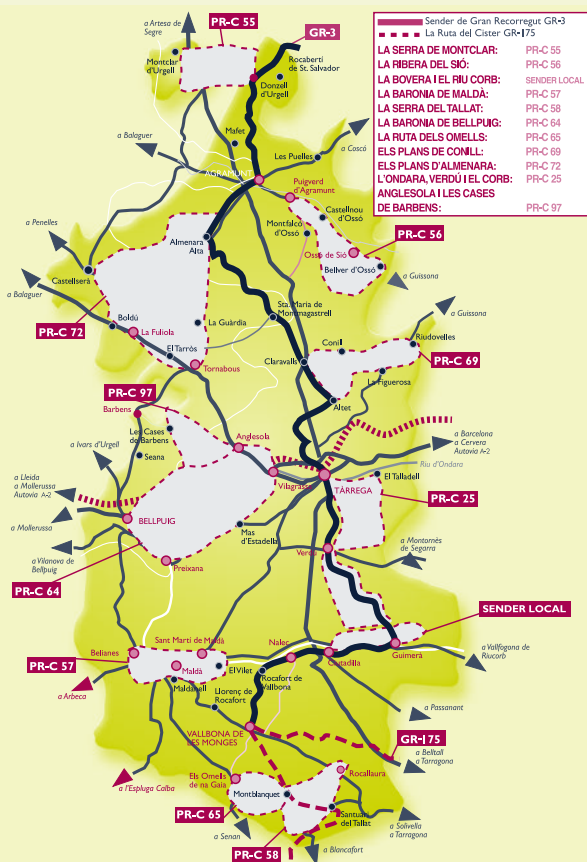
"Intueixo, també, que si aquesta és la Tàrraga que jo estimo no és només pels seus carrers centenaris o perquè hagi estat testimoni mut de les meves passes com jo de les seves, sinó també perquè la història de Tàrraga ha estat escrita pels targarins, fills de cases diferents però amb una mateixa mare. Per a ells, aquestes "Memòries d'un targarí", que podrien tenir el nom de qualsevol que s'estimi Tàrraga tant com jo."

Descobreix l'Urgell, tot fent esport i gaudint del paisatge i la natura!

La comarca de l'Urgell és un territori ideal per fer sortides a peu o amb BTT. Excursions de nivell fàcil i familiars amb molts matisos per a una descoberta inesperada i profitosa, tant en l'espai físic com de la història i de la cultura d'aquestes terres d'interior. Aquestes rutes estan senyalitzades mitjançant pals indicadors i marques de pintura blanca i groga.

1. En la publicació *Camins de l'Urgell a peu i amb BTT* hi trobareu aquestes 12 rutes.

PR-C 55 LA SERRA DE MONTCLAR

Distància: 18,35 km
Temps: 4 h 35 min a peu
Desnivell: + 175 m

PR-C 56 LA RIBERA DEL SIÓ

Distància: 16,40 km
Temps: 4 h 6 min a peu
Desnivell: + 120 m

SENDER LOCAL LA BOVERA I EL RIU CORB

Distància: 7,34 km
Temps: 1 h 54 min a peu
Desnivell: + 110 m

PR-C 57 LA BARRONIA DE MALDÀ

Distància: 15,25 km
Temps: 3 h 50 min a peu
Desnivell: + 190 m

PR-C 58 LA SERRA DEL TALLAT

Distància: 16,40 km
Temps: 4 h i 6 min a peu
Desnivell: + 420 m

PR-C 64 LA BARRONIA DE BELLPUIG

Distància: 22,55 km
Temps: 5h 40 min a peu
Desnivell: + 60 m

PR-C 65 LA RUTA DELS OMELLS

Distància: 11 km
Temps: 2 h i 45 min a peu
Desnivell: + 131 m

PR-C 69 ELS PLANS DE CONILL

Distància: 18,55 km
Temps: 4 h 38 min a peu
Desnivell: + 110 m

PR-C 72 ELS PLANS D'ALMENARA

Distància: 25,75 km
Temps: 6 h i 26 min a peu
Desnivell: + 193 m

PR-C 25 L'ONDARA, VERDÚ I EL CORB

Distància: 17,25 km
Temps: 4 h i 20 min a peu
Desnivell: + 120 i - 240 m

PR-C 97 ANGLESOI I LES CASES DE BARBENS

Distància: 10,80 km
Temps: 2 h i 40 min a peu
Desnivell: + 40 m

GR-3 SENDER DE GRAN RECORREGUT

El sender de gran recorregut té una llargada de nord a sud de 60 km i dona a conèixer una àmplia visió del seu bell entorn físic i monumental. Es divideix en quatre trams, el tercer dels quals es relaciona amb el PR-C 25 l'Ondara, Verdú i el Corb. L'itinerari que travessa l'Urgell és Donzell d'Urgell - Agramunt - Tàrrega - Verdú - Guimerà - Ciutadilla - Vallbona de les Monges.

2. GR-175 LA RUTA DEL CISTER

Aquest sender enllaça els tres monestirs cistercencs de Santes Creus (Alt Camp), Poblet (Conca de Barberà) i Vallbona de les Monges (Urgell). Descrit en el llibre *La Ruta del Cister a peu i amb BTT*, que és a la venda i publicat per Edicions Cossèntania (Col·lecció Azimut, 5).

Primer sector: Santes Creus- Poblet

35,3 km i 5,10 hores, amb dues variants de 6,55 km i 7,6 km

Segon sector: Poblet- Vallbona de les Monges

23,55 km i 5,10 hores, amb una variant de 3,7 km

Tercer sector: Vallbona de les Monges- Santes Creus

45,3 km i 9,52 hores, amb dues variants de 0,7 km i 6,8 km

3. EL CAMÍ DE SANT JAUME

El Camí de Santiago o de Sant Jaume travessa la comarca de l'Urgell.

El tram català del Camí de Sant Jaume, surt del Cap de Creus a Girona, segueix fins a Montserrat, continua cap a Cervera el Talladell - Tàrrega - Vilagrassa - Anglesola - Castellnou de Seana - Lleida Alfarràs i continua cap a Fraga, fins a arribar a Santiago de Compostel·la.

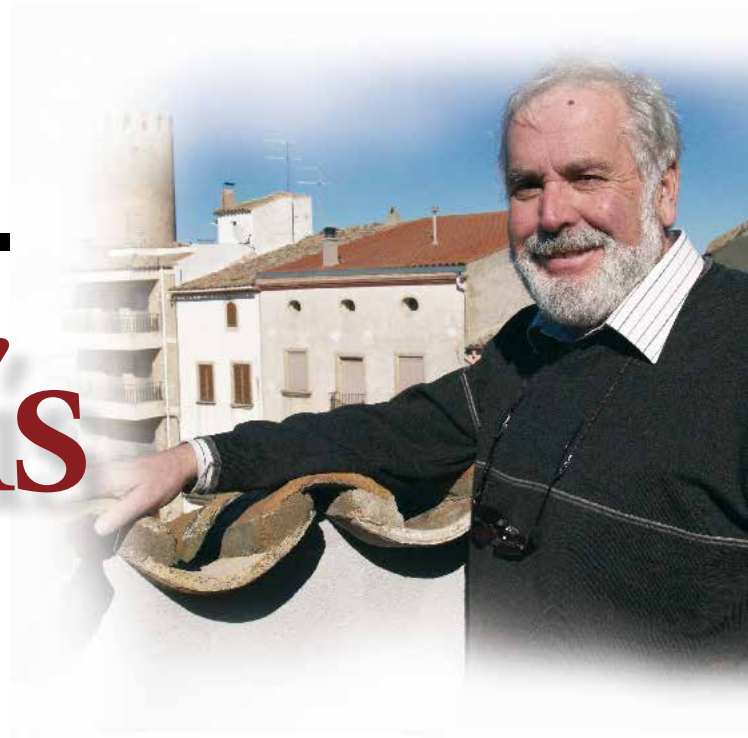
Informació:

Web dels Amics del Camí de Sant Jaume
www.camisantjaume.com

Joan Lluís Tous

tot per la cultura

Joan Lluís Tous

Ell diu que porta guix a la sang. Fill, nét, germà de mestres, i casat amb una mestra, porta la cultura i la docència a la sang. Va ser el principal responsable de la creació de les Zones Escolars Rurals, que van representar la continuïtat de les escoles de poble al nostre país. L'aportació en el camp de la cultura del seu pare és ben coneguda a Tàrraga, ciutat on va néixer Joan Lluís, que actualment és regidor de Cultura a l'Ajuntament de la capital de l'Urgell. L'acompanya sempre un somriure a la boca i una frase divertida, quelcom molt d'agrair en el món de la política.

Em sento especialment orgullós d'haver aconseguit amb d'altres mestres que les escoles rurals continuïn

Text i Fotografia: Guillem Culleré

Per què hi ha tanta oferta cultural a Tàrraga a diferència de tantes altres poblacions?

En tota comunitat això és el resultat de diferents factors. Hi ha ciutats, pobles on hi ha grups amb empenta, però que no troben el suport dels seus ajuntaments i es troben amb serioses dificultats per sobreviure. A d'altres llocs, sigui pel que sigui, per desengany o altres raons, la gent no s'organitza i l'ajuntament intenta tirar endavant diferents iniciatives.

A Tàrraga hi ha moltes entitats i a més a més tradicionalment l'ajuntament sempre els ha donat suport. D'altra banda Tàrraga mai ha estat afavorida històricament per les entitats supramunicipals, ni a l'edat mitjana, ni a l'edat moderna, ni durant el ressorgiment de la catalanitat. Ha estat sempre una ciutat autònoma, s'ha hagut d'espavilar.

Quina ha estat la filosofia de la teva regidoria?

Quan vaig entrar a formar part de l'ajuntament em trobo amb totes aquestes entitats. En el meu programa hi havia tan sols tres punts: deixa fer al qui ja fa; ajuda al qui vol fer i encara no fa, i fes el que no es fa.

Tu has viscut molt la cultura a casa teva. Quina ha estat la influència del teu pare en la teva trajectòria?

El meu pare va ser un home que simplement va treballar molt per Tàrraga.

Si una ciutat és el resultat d'una història, una persona és el resultat de les seves vivències. Jo sempre veia el meu pare arribar tard a les nits perquè tenia reunions de la casa de cultura, no ser-hi dissabtes i diumenges perquè anava a unes excavacions amb el senyor Boleda i coses per l'estil. Això és el que jo he viscut i per això he seguit aquest camí. Quan arribo a casa no em plantejo si m'ha anat bé o no un negoci i he deixat de guanyar ics diners. En canvi puc estar o no satisfet perquè he aconseguit que una activitat tiri endavant. Això és el que jo vaig viure a casa meva i el que han viscut els meus fills.

Quina era la formació del teu pare?

El meu pare era mestre com jo. Amb la guerra se li van es-

truncar els estudis superiors. Tenia una àmplia formació en grec i llatí i per això es va interessar pels clàssics. Als anys 50 quan només hi havia un institut a Lleida ell va muntar una acadèmia de batxillerat i comerç a Agramunt. Tenia un esperit inquiet. Més tard la va traspasar a un soci i va crear-ne una a Almacelles, fins que va tornar als Escolapis de Tàrrrega. Jo sempre el veia lluitar per coses que econòmicament eren molt fluixes. El seu objectiu no era precisament fer diners. A casa no és que ho passés-sim molt bé, però tot es feia amb molta il·lusió i moltes ganes.

Quina és la teva relació amb el teu germà Benjamí?

Cal dir que el Benjamí és un artisa de cap a peus. Ell ho viu, la seva manera de ser, d'actuar... La meva relació amb ell és ara com ara fantàstica.

Sempre he tingut molt clar que jo no podia barrejar la meva faceta de regidor amb la seva d'artista. Quan jo ja no sigui regidor, Tàrrrega li haurà de fer un monument per haver fet un dibuix setmanal a *Nova Tàrrrega* des de fa una pila d'anys. L'Eloi ha esdevingut un emblema de Tàrrrega per mèrits propis. Ell més aviat podria queixar-se de mi perquè mai l'he afavorit. A més a més mai m'ho ha demanat. Ell sempre va al seu aire.

Has dedicat la teva vida a la docència. Parla'm de la teva relació amb l'escola rural.

Si de una cosa puc sentir-me orgullós és d'haver estat qui va proposar la creació de les ZER. Això devia ser l'any 1976. Era l'època de les concentracions d'escoles a les grans poblacions amb tot el que això comportava. Nens que sortien de casa a 2/4 de 8 del matí, i pujaven a un autocar per anar a Tàrrrega o altres poblacions, si passava alguna cosa els nens no podien anar a casa... Vèiem que allò no podia ser. Jo havia viscut molt l'escola rural amb la meva mare. La idea era "Per què en comptes de moure nens no movem mestres?" Tot va sorgir d'una vesprada amb alumnes de la Universitat de Barcelona. Allà els vàrem explicar com n'estàvem d'empipats perquè les escoles desapareixien. I van muntar les primeres jornades de l'Escola Rural de Catalunya a Barcelona. Les segones jornades es van fer a Tàrrrega i va ser on un grup de mestres vàrem fer la proposta. Es va formar el Secretariat de l'Escola Rural i després de fer reunions i més reunions vam proposar la creació de les ZER, que són avui una realitat.

Haver estat membre fundador de la Unió de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyament de Catalunya també va ser important per a mi. Amb l'arribada de la transició els mestres que formaven part del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament, que va néixer a la clandestinitat a totes les províncies d'Espanya, es van anar afiliant a d'altres sindicats i nosaltres vam formar Unió de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyament de Catalunya. Recordo com en un Seat Sis-cents anàvem a les reunions amb el Miquel Orobitg i el Miquel Àngel Mingote, que van reflotar el Jacint Verdguer. També estic satisfet d'haver format part del Consell Escolar de Catalunya durant uns anys i del Moviment de Renovació Pedagògica.

L'Ajuntament és finalment propietari de Cal Trepat. Quina és la importància de l'antiga fàbrica?

Una de les obsessions que tenia el meu pare era que la fàbrica no es vengués i quedés com a patrimoni del municipi. La importància de Cal Trepat va més enllà de la història de Tàrrrega. És l'única fàbrica d'Europa, i m'atreveiria a dir del món, on es conserven les primeres màquines dels inicis de la mecanització de l'agricultura.

Fins i tot una de les empreses de maquinària agrícola més important dels Estats Units, busca màquines d'aquest tipus. Resulta que durant la Guerra Mundial, en uns bombardejos, van perdre tot el que tenien.

Cal Trepat és única per explicar la història de la mecanització del camp. Fins i tot es conserva molta documentació referent a aquest període.

Quins són els dèficits culturals de Tàrrrega?

El primer és sens dubte la falta d'un teatre municipal. Mollerussa, Balaguer i tantes altres poblacions tenen teatre municipal. Tàrrrega, tot i ser la capital del teatre, no en té. Això que a primer cop d'ull pot semblar incongruent no ho és tant. Avui ha ha infraestructures (escenaris, carpes...) que compensen aquesta mancança. Si ho tens ho has de mantenir. No estic dient que Tàrrrega no el necessiti, però no és del tot imprescindible. D'altra banda l'Ateneu té un aforament i una capacitat escènica molt limitats per a segons quins actes i representacions. A Tàrrrega encara que omplim l'aforament mai no fem les paus. A d'altres poblacions tot i no omplir el teatre sí que poden, si més no, cobrir les despeses. Tot i això, per segons què, l'Ateneu és ideal. Tàrrrega sempre necessitarà l'Ateneu.

Una altra de les meves prioritats és la creació d'un centre cívic i palauet de congressos. L'antic Mercat Municipal s'hauria d'ampliar per damunt de l'aparcament de la Fassina, que s'hauria de soterrar una mica. L'estructura inferior que cobriria l'aparcament es podria tancar per a acollir esdeveniments puntuals. D'aquesta manera el Mercat podria acollir Fira d'Artesania (que té un espai limitat tot i el gran èxit de públic), el Firacóc, el Parc de Nadal, que ara fem a precari a l'IES Manuel de Pedrolo, concerts, la Fira del Medi Ambient. És ben clar que hi ha esdeveniments que si no es fan al centre de la ciutat no tenen èxit. Llogar carpes per a ball de festa major, la Fira d'Artistes i actes per l'estil sí que és malbaratar els diners. Jo calculo que si això es fes, en deu anys hauríem amortitzat l'ús d'aquestes instal·lacions. Una altra de les necessitats és la d'un pavelló que pugui acollir grans concerts. El que és ben clar és que no podem fer més concerts a la plaça, a excepció dels de la Festa Major, és clar. Per això també estem millorant la sonorització del Mercat Municipal que també tindrà espais d'assaig per a músics.

Perquè tens la teva residència a Verdú?

L'any 1965, jo acabava la 'mili' i vaig demanar una plaça per fer de mestre. N'hi havia una a Verdú i la vaig agafar, em vaig casar amb la Pili l'any 1970 i els meus fills són verdunins. Algú va dir un dia que a mi m'enterraran al Tossal Rodó, que es troba entre Verdú i Tàrrrega.

associació dones **arrel** tàrraga

Text i fotografia: Guillem Culleré

Les dones han hagut d'assolir, no sense dificultats en aquestes darreres dècades, unes majors quotes d'independència que els han estat negades per la societat masclista durant segles.

La lluita per assolir un drets equiparables al del col·lectiu d'homes no ha estat gens fàcil. Les nostres àvies i mares han hagut de renunciar moltes vegades als somnis i inquietuds en benefici de la família. Els homes, en canvi, sempre han gaudit d'espais d'esbarjo i llocs de reunió. Associacions com la de Dones Arrel tenen com a objectiu principal donar resposta a un col·lectiu que ha hagut de patir durant segles la manca de llibertats.

Els inicis de l'Associació de Dones Arrel de Tàrraga, que aplega actualment 320 targarines, el trobem als tallers de manualitats que Angelata Balcells impartia en un local de Tàrraga. Va ser ella qui va proposar la creació de l'associació en copsar l'èxit dels tallers. En els seus inicis en formaven part una quarantena de dones, en aquella època l'Ajuntament els va cedir part de l'espai a l'antic escorxador, espai que avui ocupa l'Escola de Treball La Solana i més tard un espai a l'edifici de la Plana. L'Associació organitzaria tallers de manualitats en fusta i plata,

pintura, ceràmica, punta de coixí, sessions de gimnàs i fins i tot informàtica. Amb l'arribada de Montserrat Roca l'associació va arribar a superar les 300 dones (avui en són 320). Amb aportacions de les membres de l'associació es compra tot el material necessari i es paga els professors. La relació amb el Consell Comarcal, que aplega totes les associacions de dones de la comarca, és fluida. L'Associació assisteix a les conferències i actes que es programen des del consell i a bona part dels actes culturals que programa l'ajuntament de Tàrraga. La col·laboració de l'Ajuntament des de la creació de l'entitat ha estat important. Mercès al consistori que els va cedir un espai a la Fira d'Artistes i Artesans de Tàrraga l'associació pot exposar i vendre els objectes que han estat creats per aquestes dones. Els beneficis es destinen a entitats benèfiques, com ara La Marató de TV3. De forma puntual s'organitzen altres tallers, com ara centres florals, maquillatge, cuina... També s'organitzen sortides trimestrals a diferents indrets de

la geografia catalana i espanyola. Amb Montserrat Roca es varen iniciar el dia de la patrona, Santa Àgueda, els dinars i els actes d'homenatge a dones amb un paper destacat en la societat targarina, com ara l'Antònia Bardina, Sylvia Falip, presidenta de la Cambra de Comerç de Tàrraga, la Rosalia de les bicicletes o la Paquita Grasset. També les dones centenàries han estat homenajades per l'entitat, que els fa entrega en el dia del seu aniversari d'un ram de flors. Pilar Barrio és membre de l'Associació Dones Arrel des del naixement de la societat, l'any 1993. Per a ella encara queda molt camí per recórrer perquè hi hagi igualtats entre dones i homes, tot i que d'un temps ençà s'ha millorat molt. Fa uns quants anys era impensable veure un home a la cuina o fent-se càrrec dels nens. La Pilar es recorda que, pel que fa a l'àmbit laboral i la igualtat de salaris, encara queda molt per fer. Actualment la presidenta de l'associació és la Mercè Roca, que treballa perquè l'activitat de l'associació continuï. 🍷

Jordi Auberni i Serra

Paraules que fan por

S Els possibles lectors d'aquest comentari segur que, d'entrada, quedaran estranyats amb el títol. Però he de dir que ho he fet expressament, per motivar la curiositat pensant que d'aquesta manera continuïn llegint fins a l'acabament.

Malgrat el títol, estic segur que no n'hi ha, de paraules, que facin por, però també estic segur que el que fa por és el significat d'una colla de paraules, sobretot a l'hora de fer-les servir per a una major i millor convivència entre persones grans i petites. Quines són aquestes paraules? A continuació les exposo. Respecte, educació, autoritat. Obediència, esforç, agraïment. Segur que me'n deixo alguna, però crec que amb aquestes ja n'hi ha prou, pel que vull comentar. Perdoneu si no segueixo l'ordre amb el qual han estat esmentades. Crec que l'ordre no ha d'alterar el resultat que pretenc.

Començaré per la paraula *autoritat*: el concepte d'autoritat avui dia ha caigut en desgràcia. Els llatins, de natural, ens costa creure, mirem amb recel el qui mana, no volem que ens marquin pautes de comportament. Jo diria que no tenim clar l'acceptació del principi d'autoritat, cosa necessària per al bon funcionament de la majoria de coses de

la vida. Tenim una tendència a confondre autoritat amb autoritarisme, ja que moltes vegades al no creure de grat ho hem de fer per força.

Obediència: amb aquesta paraula el mal entès rau com a conseqüència de no entendre el concepte d'*autoritat*. Cada dia es poden constatar les queixes de pares, mares, professors, educadors, etc., de les moltes dificultats que tenen per fer obeir als qui tenen al seu càrrec. La desobediència comença cada vegada en edats més prematures. Segons sociòlegs i psicòlegs, estem creant consentits, no ciutadans responsables. No hem de confondre obediència amb submissió.

Respecte: paraula clau en tot ordre de la vida, crec que sense respecte trontollen les relacions entre persones, entre pobles, entre creences, entre cultures. La prova la tenim a cada moment en la premsa i la televisió. Quants i quants conflictes i víctimes es podrien evitar, si entenguéssim què vol dir *respecte*? Tot el que es respecta s'estima, i tot el que s'estima mereix respecte. Aquí també tenim un dilema, confonem respecte amb temor. Pensem que amb respecte no hem de témer res.

Educació: és difícil veure comportaments educats sobre tot i em sap greu dir-ho entre gent jove. Això no vol dir que només són els joves els mancats d'educació. N'hi ha de grans que també déu n'hi do. Mai com avui el passotisme,

gamberrisme, el mal parlar, es manifesten amb tanta assiduitat. Hi ha gent que confon l'ésser educat amb ser poc modern i carca. Educar és formar, és ajudar a créixer. Tal com diuen els experts, l'exemple és el millor mètode educatiu. Tots hi hem d'estar compromesos.

Esforç: és tanta la falera que tenim a obtenir fruits en qualsevol activitat, el que avui dia anomenem 'mediatesa' que tot el que vol esforç ens ve costa amunt. Cada vegada demanem que el llistó de l'aprenentatge, de l'estudi, és a dir, de la formació, se situï en un nivell més baix. Resultat, ens fa falta nivell en tots els àmbits. No oblidem que estem a la cua d'Europa, en tecnologia, en ciència i en investigació. Si volem millorar hem d'incentivar l'esforç.

Agraïment: recordo aquell adagi que diu: "De mal agraïts l'infern n'és ple". És molt antic, per tant, vol dir que la cosa ve de lluny. Tan poc que costa agrair. L'altre se sent satisfet, i pensant d'una manera egoista, quedarà més disposat a repetir el favor. Doncs hi ha gent que ni així. Es creuen amb uns drets exclusius. Seria convenient fer servir més en el nostre lèxic, la paraula *gràcies*.

Sóc conscient que he hagut de sintetitzar molt, però crec que modestament he dit el que volia dir, més o menys. Si a algun lector o lectora l'he fet reflexionar, em donaré per satisfet, i si n'hi ha que no hi estant d'acord, gràcies de totes maneres per haver-me llegit. ☺

racó

Anti-ecologia

D'Arbeca a Puiggròs

(Garrigues)

Text i fotografia: Antoni Palou.

La comarca de les Garrigues és la nostra destinació, en el seu límit amb la pròpia comarca de l'Urgell i el Pla d'Urgell. Ens desplaçem fins a Arbeca, deixem els vehicles al castell, o més ben dit, les restes del castell en un entorn fortificat, molt ben conservat i dignificat, repoblat amb pins mediterranis, fruit d'una iniciativa que ens recorda una mica Sant Eloi. Anem baixant pel poble i passem per davant de l'Església Parroquial del segle XVII, del qual destaco l'escala de pedra i les grans proporcions del temple, envoltada de porxos i façanes de pedra en un entorn molt bonic. Sortim del poble i, travessant el canal d'Urgell, enfilem el camí de terra que ens duria fins a Puiggròs. Arribem a la font de la Juliana, una surgència natural d'aigua que consta d'una cambra coberta amb una esplèndida volta de pedra, amb uns esgraons de pedra que cal baixar per veure l'esplèndida font. Seguim el camí, travessant camps verds de fruiters i demés conreu de regadiu, quasi bé tots en procés de transformació, ja que hi instal·laven els regs gota a gota a cada un d'ells, en connivència amb el clàssic cultiu de secà: ametllers i oliveres -productors aquestes últimes de les olives arbequines que segons els arbequins, són la base del millor oli del món-, un contrast que en pocs llocs podem gaudir en con-

viure junts quasi bé; continuem la ruta fins pujar al poble de Puiggròs -situat dalt del puig més gros que existeix en aquelles contrades-; és un poble petit, en què destaca l'antic castell del que només en queden les restes i un portal que tancava la vila closa. També en destaca l'església de Santa Maria, de la qual estan restaurant la façana i ens sorprèn el dipòsit elevat construït a la seva vora, amb la seguretat que els seus vilatans, a més de gaudir en cada una de les seves cases l'aigua potable, la tenien beneïda... El poble en si, és un veritable mirador de la plana urgellenca; baixem de nou, i per un altre camí ens dirigim cap a Arbeca, travessant camps d'ametllers i de fruiters, però el temps s'anava complicant, i quan entrem a Arbeca i arribem de nou al castell, comença a ploure i a fer un fort vent, refugiant-nos dins els cotxes; ens dirigim al jaciment ibèric, a la fortalesa dels Vilars, amb paraigües visitem el conjunt arqueològic molt de pressa, ja que el fort vent i la pluja, no ens deixa altres alternatives. Construïda en una zona plana (menyspreant els turons i puigs propers) és única en el món ibèric català: Tenia una muralla amb dotze torres, una barrera de pedres clavades i un fossat de tretze metres d'amplada, construïda al voltants del 750 aC, fou habitada uns 400 anys, i després sobtadament, fou abandonada, sense que

consti un acabament traumàtic. El seu traçat urbanístic era construït radialment al voltant d'una plaça, presidida per un gran pou, i les cases, recolzades a la muralla, obrien les seves portes a un carrer empedrat paral·lel a aquesta del qual sortien vies radials vers la plaça i les ports d'accés al recinte; les seves restes, avui encara permeten apreciar aquest enginy històric, no sols de gran valor arquitectònic, sinó alhora cultural i artístic.

La d'avui ha estat una descoberta diferent, de fa molt temps, és la primera en què hem trobat pluja, però val a dir que no ens ha afectat greument, sinó gairebé a les acaballes, sense que ens hagi afectat seriosament, és més, ha estat benvinguda per molts motius que no cal enumerar; la varietat de contrastos de conreus és el paisatge dominant en aquesta sortida, i que ha enriquit el coneixement del nostre entorn immediat.

 subscriu-t'hi

Argençola i Rocamora (Anoia)

Text i fotografia: Antoni Palou

Ens disposem a fruit d'un altre dia de natura, aquesta vegada ens desplaçem a la comarca de l'Anoia, més en concret a l'Alta Anoia o Anoia segarrenca i al seu poble d'Argençola. El paisatge és impressionant, davant i a dalt: el poble de Carbasi; a la dreta i a dalt també: la Panadella i Bellmunt de Segarra, enforcats tots ells en una vall verda i boscosa. Encetarem la caminada amb un fort descens fins al fons de la vall, i arribats al Molí de les Vinyes, agafem un sender a la dreta; domina a la dreta uns camps verds, alguns de colza i altres de blat, a la dreta bosc d'alzines, pins i lladoners. Arribem a Rocamora, un petit nucli de població on destaca una casa rural i l'església de Sant Jaume del segle XVII que visitem. Iniciem, doncs, la ruta de tornada, passant per sota Rocamora, i per un bell indret, un torrent sec que serpenteja la vall en un recorregut llarg. El paratge bé val un elogi, ja que està impregnat de fulles caigudes dels arbres, en una extensa catifa. De tan bonic, perdem la concentració i ens desviem del bon camí, ja que arribats al final del

torrent -on hi havia una bassa- ens trobem el vial tallat. Per la mandra de no retornar a fer el camí fet, enfilem un sembrat cap amunt, primer vorejant-lo i després, travessant-lo camp a través, fins a trobar de nou el camí, al qual accedim després de pujar un fort talús. Continuem planejant, alternant bosc i sembrat, fins a retrobar de nou el Molí de les Vinyes, allí, el fort pendent que tant ens havia agradat d'anada, es transformà en una abrupta pujada constant. Visitem el bell poble d'Argençola, situat a uns 768 metres d'altitud, escurat als límits de l'Anoia i la Conca de Barberà. És una petita vila d'uns 190 habitants, assentada dalt d'un turó, de carrers força costeruts i empedrats; domina la població l'església de Sant Llorenç, d'estil neoclàssic i molt ben conservada. Al seu costat dorm el derruït castell d'Argençola, del qual es guarda documentació des del segle XI. Tornem als cotxes i ens desplaçem fins a la vila de Rubió, on dinem al restaurant Castell de Rubió; en acabar l'àpat, visitem l'església de Santa Maria, interessant monument gòtic edificat damunt d'un anterior

d'estil romànic, conserva un extraordinari retaule gòtic de tres cossos perfectament restaurat, un dels més interessants de l'època, datat del segle XIV. Darrere Rubió, apunten els molins de vent integrants del parc eòlic més extens de la comarca de l'Anoia.

En la nostra petita i modesta intrahistòria, vull destacar avui l'exemple d'un jove matrimoni que ja fa molt temps que ve amb nosaltres, l'Isidre i la Pilar, que recentment han estat pares d'un nadó, i que avui ens han acompanyat íntegrament en l'excursió amb el cotxet "tot terreny". De ben segur, el nadó s'ho haurà passat d'allò més bé, i quan sigui gran, serà un amant més de la natura i del nostre entorn; són exemples que cal destacar, i si és possible, imitar.

La descoberta d'avui ens ha atansat de nou a la comarca de l'Anoia, que no deixa de ser una perllongació sobtada de l'estimada i veïna comarca de la Segarra. El contrast dels plans amb el bosc, enforcat pel llarg torrent que hem recorregut, ens ha agradat molt, culminat amb l'aventura improvisada de l'escalada a petita altura. 🌿

Montblanc, Poblet i Valls

(Conca de Barberà i Alt Camp)

Text i fotografia: Pep Vall

Una combinació de cultura arquitectònica, històrica i etnogràfica amb el plaer de la gastronòmica ens permet fruir d'un diumenge en que el bon temps arrodoneix la diada.

Monblanc és una ciutat monumental que visitada amb una atent guia es fa doblement interessant: El Museu Comarcal, les esglésies amb molta història, els raconets que enamoren i la muralla espectacular, que estan rehabilitant amb molta cura fan que sigui una ciutat que cal conèixer i gaudir.

Valls, la capital de les calçotades, fou el segon destí, en què practicàrem la dita: "Civilització és, entre altres coses, convertir en plaer el que és una necessitat". I és que un o dos cops l'any una bona calçotada es posa molt bé, especialment si hi ha una bona salsa.

Poblet, sempre és un gaudi per a la vista i per l'esperit la visita (sempre si es pot, guiada) a aquest monestir tan nostre. Tant per la part arquitectònica com per la històrica és una experiència que val la pena de viure. Hi són enterrats els reis Jaume I i Pere el Cerimoniós, entre altres. Forma part de la Ruta del Cister que tant promocionem en aquestes comarques; fou un dels llocs on es començà a cultivar la vinya i depenien d'allí moltes terres de pobles d'aquí a prop.

Festa del Dijous Gras

Com cada any el Centre Cultural celebrà, dins el conjunt d'actes que es fan previs a la Quaresma, la diada del DIJOURS GRAS, festa ancestral del nostre país i cultura, que fa nou anys vàrem recuperar com un element d'afirmació de la nostra personalitat en aquests moments en què la globalització posa en perill la nostra identitat.

La botifarra d'ou, combinació

de truites de patata, espinacs i samfaina, i coca de llardons de postre, foren el menú de cada any, realitzat per segona vegada pel Gat del Rosal.

I per tercer any consecutiu, un animat ball completà la vetllada, que pel bon ambient en què es produeix, any rere any compta amb més assistents, de manera que en aquesta ocasió rondaren els cent vint.

la cui- na

La Secció de Cuina del Centre us proposa per aquest trimestre, dos receptes de la cuina tradicional de la nostra terra: Pebrots del *Piquillo* farcits de brandada de bacallà i Amanida tèbia amb formatge de cabra. La mostra tindrà lloc el diumenge 3 de juny a les dues de la tarda.

Les persones interessades en participar en aquest esdeveniment, poden posar-se en contacte amb la Isabel Ormeño, telefon 973 311 320.

Pebrots 'del piquillo' farcits de brandada de bacallà

Recepta de Maria Rosa Farré i Trens

Ingredients:

(Per a 4 persones es calcula 3-4 pebrots per persona)

- 3 llaunes de pebrots *del piquillo*
- 500 gr Bacallà
- 1 patata gran
- 1 vas de llet o crema de llet
- 1 Kg d'espinaacs
- 50 gr pinyons
- 50 gr panses
- 6 alls grans

Preparació:

Per fer la brandada, caldrà posar en aigua el bacallà la nit abans. L'escorrerem i li canviarem l'aigua abans de començar. Per cada mig quilo de bacallà farem bullir una patata gran, escorrerem el bacallà i el posarem al foc amb una mica d'aigua. Abans no bulli el traurem i l'escorrerem.

Posarem una paella al foc amb un got d'oli, quatre o cinc alls partits per la meitat i deixarem que es coquin una mica. Després, en un cassó que sigui fondo, hi posarem els alls amb l'oli que duen del fregit, els trossos de patata bullida, el bacallà escorregut i uns gotets de llet o crema de llet.

Seguidament ho triturarem fins que esdevingui una pasta espessa. Després deixarem que es refredi a la nevera. Fregirem els espinaacs amb panses i pinyons. Hi afegirem una mica d'all trinxat i sal. També un got de llet o crema de llet. Posarem la crema d'espinaacs al fons d'una safata que pugui anar al forn. Obrirem els pebrots *del piquillo*. Separarem el suc, que el passarem per un colador.

Un cop tretes les llavors dels pebrots (es poden obrir per a facilitar l'operació), ficarem una cullerada gran de brandada a cada pebrot. El tancarem una mica. Els anirem posant ben arrengrerats damunt els espinaacs. Al got de la batedora hi ficarem l'aigua dels pebrots sense llavors, quatre pebrots més petits (lletgets), quatre cullerades de brandada (o la que hagi sobrat). Ho triturarem tot i la salsa que en resulti, la tirarem pel damunt. Ho posarem a gratinar una mica i ja es pot dir que està llest. 🍴

Amanida tèbia amb formatge de cabra

Recepta de Maria Rosa Farré i Trens

Ingredients:

(Per a 4 persones)

- 4 talls de formatge de cabra (1 cm gruix)
- 4 llesques de pa sense crosta
- Enciams variats
- 100 gr cansalada fumada, a talls
- 300 gr xampinyons
- 50 gr pinyons

Preparació:

En una paella hi posarem els pinyons. Esperarem que es torrin una mica (amb poc foc, això sí). Trets els pinyons de la paella, hi posarem una mica d'oli. Hi posarem la cansalada, que ha d'estar talladeta en bocins petits. El foc ha d'ésser poc intens perquè el greix de la cansalada es fongui. Quan estigui torradet es treu la cansalada de manera que hi quedi l'oli sobrant a la paella. Posarem els xampinyons a la paella. Deixarem que es coquin. Primer, però, hi haurem tirat una mica de sal i pebre negre.

En una safata hi posarem els enciams variats, talladets en bocins petits. Ho amanirem amb vinagre de Mòdena, sal i oli d'oliva. Ho barrejarem amb tots els altres ingredients. Farem triangles amb el pa sense crosta. Els torrarem i els posarem dins una safata que pugui anar al forn. Posarem un tall de formatge damunt de cada ració. Ho ficarem al forn fins que es gratini una mica.

No cal dir que servirem l'amanida posant una ració de pa amb formatge a cada plat. 🍴

agenda

març_abril 07

Març

Dimecres Dia 28

Concert dels alumnes d'instruments de corda de l'Escola Municipal de Música de Tàrraga
A les 8 del vespre, a la sala d'audicions del centre (Avda. Generalitat, 5)

Dijous Dia 29

Cicle de conferències "Salut i qualitat de vida": "Com afrontar les pèrdues"
A càrrec de Mireia Galobardes, psicòloga clínica
A les 7 de la tarda, a la Casa Consistorial.

Dijous Dia 29

Cicle de Cinema en Blanc i Negre: "Los 400 golpes" de François Truffaut (França, 1959). A les 9 del vespre, al Gat del Rosal. Entrada gratuïta.

Divendres Dia 30

Projeccions audiovisuals de Final Fatal. A les 11 de la nit, al Bar Kirikú (plaça de les Nacions sense Estat). Entrada gratuïta.

Dissabte Dia 31

I Jornada de Percussió a Tàrraga: Master-Class de bateria. A càrrec del músic Lluís Ribalta. Inscripcions prèvies i més informació al telèfon 973 31 07 31. Places limitades.
Matí i tarda, a l'Espai MerCAT (plaça de les Nacions sense Estat)
Preu d'inscripció: 20 euros

Dissabte Dia 31

Jornada tècnica sobre recollida pneumàtica de residus. Inscripcions prèvies al tel. 973 50 00 02.
A les 9 del matí, a l'Escola de Sobreestants.

Dissabte Dia 31

XIX Concurs de Grups Amateurs de Teatre "Ciutat de Tàrraga": "No és tan fàcil" de Paco Mir, a càrrec del Grup Kòmix (La Garriga). A 2/4 d'11 de la nit, al Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12)
Preu de l'entrada: 6 euros. Reserva a Cristalleria Mateu (carrer del Carme, 17) i al tel. 973 31 01 84, en horari comercial. També a les taquilles del Teatre Ateneu des d'una hora abans de la representació.

Dissabte Dia 31

Tàrraga sona a jazz: con-

cert a càrrec de Jo Krause Quartet. A les 11 de la nit, a l'Espai MerCAT (plaça de les Nacions sense Estat)
Preu: 6 euros (Amics de l'Atac de Jazz, TR35 C, Carnet Jove, Carnet + 25, estudiant: 3 euros)

Abril

Diumenge Dia 1

Mercat mensual de segells, monedes i pins
Suspès fins a proper avís

Diumenge Dia 1

Sessió de ball amb l'Orquestra Bugui Bugui
A les 7 de la tarda, a la Sala de Festes La Granja
rítmes de sabor llatí.
Preu: 6 euros

Dijous Dia 5

Bombardeig Poètic, a la plaça Major.
Recital de poesia i concert de jazz amb Xavier Pié Quartet (a les 6 de la tarda).
Llançament des de l'aire de 50.000 poemes impresos en punts de llibre, elaborats per estudiants i gent gran de la ciutat (a 1/4 de 9 del vespre)

Dijous Dia 5

Recital de poesia i concert de jazz amb Xavier Pié Quartet (a les 6 de la tarda).
Llançament des de l'aire de 50.000 poemes impresos en punts de llibre, elaborats per estudiants i gent gran de la ciutat (a 1/4 de 9 del vespre)

Dijous Dia 5

Setmana Santa: Processó del Sant Crist del Talladell
A les 10 de la nit, des de la plaça Major del Talladell

Divendres Dia 6

Cine Club La Lloca: "Cartas desde Iwo Jima" de Clint Eastwood (EUA, 2006). A 2/4 d'11 de la nit, a Cinemes Majèstic
Preu: 5 euros.

Diumenge Dia 8

Setmana Santa: Cantada de Caramelles amb la Coral Infantil Mestre Güell
Durant tot el matí, pels carrers del centre de la ciutat

Diumenge Dia 8

Sessió de ball amb el Grup Star. A les 7 de la tarda, a la Sala de Festes La Granja
Preu: 6 euros

Dijous Dia 12

Presentació del nou Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials i dels Ajuts per al Comerç 2007. A 2/4 de 4 de la tarda, a la Casa Consistorial.

Dijous Dia 12

Cicle de Conferències Salut i Qualitat de Vida: "De les antigues cançons d'ofici a cançons de la vida diària". A càrrec de Mireia Serra, musicoterapeuta. A les 7 de la tarda, a la Casa Consistorial.

Divendres Dia 13

Fem Feina a Tàrraga: II Jornades d'Informació i Orientació Laboral per a Joves. "Treballar i estudiar a l'estranger" i "El teletreball. Avantatges i inconvenients". A les 6 de la tarda, a la Casa Consistorial. Gratuït. Cal inscriure's prèviament al tel. 973 31 35 77 o al web www.tarra.cat

Divendres Dia 13

6è. Cicle d'Art Contemporani: conferència "Art i reciclatge". A càrrec de Tania Grass, portaveu del moviment DrapArt. A les 8 del vespre, a la Sala d'Actes de la Casa de Cultura (Les Piques, 1). I després, inauguració de la mostra "DrapArt '06". De Txell Gironés, Orson Buch i Wasu Szazile Kama.
A les 9 del vespre, a la Sala Marsà de la Casa de Cultura.

Dissabte Dia 14

Fem Feina a Tàrraga: II Jornades d'Informació i Orientació Laboral per a Joves. "Estudis i professions a les comarques de Lleida" i "Treballar a l'estiu a les comarques de Lleida. El camp, l'hostaleria i el lleure"
A les 11 del matí, a la Casa Consistorial (pl. Major, 1). Gratuït. Cal inscriure's prèviament al tel. 973 31 35 77 o al web www.tarra.cat

Dissabte Dia 14

XIX Concurs de Grups Amateurs de Teatre "Ciutat de Tàrraga": "Dits en joc" de David Ribera, a càrrec del grup Xcèntric Teatre (Arbúcies). A 2/4 d'11 de la nit, al Teatre Ateneu.

Diumenge Dia 15

XII Cicle de Concerts de Música de Cambra: Orquestra de Cambra de l'Empordà. Amb peces de J. Serra, E. Toldrà, X. Turull, E. Morera i X. Montsalvatge entre altres. A les 7 de la tarda, al Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12). Preu: 6 euros (Carnet

Jove, Carnet +25, TR35 C i estudiant: 3 euros)

Diumenge Dia 15

Sessió de ball amb una tria de cançons dels anys 60 i actuació en directe del cantant Tony Ronald. A les 7 de la tarda, a la Sala de Festes La Granja
Durant l'acte tindrà lloc la presentació del llibre "Ouan Lleida era ye-ye" de J. de Castro, A. Oro i J. M. Rodríguez.
A 2/4 de 9 del vespre, a la Sala de Festes La Granja.

Dimarts Dia 17

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Presentació del volum 24 de la Col·lecció Natan, "La vida dels somnis" de Josep Maria Madern.
A càrrec d'Albert Turull i Rosa Fabregat. A 2/4 de 9 del vespre, al Museu Comarcal de l'Urgell.

Dimecres Dia 18

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Presentació de la novel·la "L'amor boig" (Ed. Proa) de Pere Rovira. A càrrec d'Emili Bayo.
Després, recital poètic amb Francisca Aguirre, Fèlix Grande i Pere Rovira
A 2/4 de 9 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal.

Dijous Dia 19

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Presentació dels volums 20 i 21 d'"URTX. Revista Cultural de l'Urgell"
A càrrec de Jordi Abella, director de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu. A les 8 del vespre, al Museu Comarcal de l'Urgell (carrer Major, 11)

Dijous Dia 19

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Inauguració de l'exposició "Redoble de Trueno". Després, tertúlia amb Víctor Mora, novel·lista i creador del Capitán Trueno; Romà Gubern, assagista i historiador del cinema; i Joaquim Noguero, crític.
A 2/4 de 9 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal.

Divendres Dia 20

SJ '07: Lletres a Tàrraga
"Les literatures de la música": taula rodona amb la participació de Javier Barreiro, Fèlix Grande, Victor Obiols, Didac P. Lagarriga i Xavier Ribalta. Moderat per Ramon Puiggené, locutor de Ràdio Tàrraga. Després, mostra

de text-jockey a càrrec de Pedro Soler i Didac P. Lagarriga. A 2/4 de 9 del vespre, a la Sala de Plens de la Casa Consistorial.

Divendres Dia 20

Cine Club La Lloca: "La vida de los otros" de Florian H. Von Donnersmarck (Alemanya, 2006)
A 2/4 d'11 de la nit, a Cinemes Majèstic
Preu: 5 euros

Dissabte Dia 21

Mercat de les Antiguitats i les Arts. Tota la tarda, al carrer del Carme

Dissabte Dia 21

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Presentació del volum "La màgia en llibre. Els secrets del Mag Lari". A càrrec del mateix autor, el Mag Lari
A les 7 de la tarda, a la Sala d'Actes de la Casa de Cultura. (Les Piques, 1)

Dissabte Dia 21

XIX Concurs de Grups Amateurs de Teatre "Ciutat de Tàrraga": "Comèdia negra" de Peter Schaffer, a càrrec del Casal Familiar Recreatiu de Manresa. A 2/4 d'11 de la nit, al Teatre Ateneu.

Dissabte Dia 21

Tàrraga sona a rap i rumba: concert Vanexxa, La Terrasseta de Preixens, Naraina, Sor Concha i Steoro.

A 2/4 de 12 de la nit, a l'Espai MerCAT.

Preu: 6 euros. Carnet Jove, Carnet +25, TR35 C i estudiant: 3 euros. A la venda a les taquilles de l'Espai MerCAT

Diumenge Dia 22

Sessió de ball amb el conjunt Babel. A les 7 de la tarda, a la Sala de Festes La Granja. Preu: 6 euros

Diumenge Dia 22

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Representació de l'obra "Devós a vós" a càrrec de Claret Papiol. A les 8 del vespre, a l'Espai MerCAT (plaça de les Nacions sense Estat)

Preu: 6 euros. Carnet Jove, Carnet +25, TR35 C i estudiant: 3 euros. A la venda a les taquilles de l'Espai MerCAT

Dilluns Dia 23

SJ '07: Lletres a Tàrraga
Mercat de parades de llibres i roses (durant tot el dia, a la plaça dels Àl-

bers). Mercat de les lletres amb Antoni Clapés, Josep Pedrals, Glòria Julià i el dibuixant Ermengol (a les 11 del matí, a la plaça dels Àlbers). Roda de Contes amb l'Associació Guixanet (a les 5 de la tarda, a la plaça dels Àlbers). Inauguració de la reforma de la plaça dels Àlbers. Espectacle poèticomusical "Qui sap l'UH?" a càrrec d'Enric Casasses i el grup d'Agnès Prat (a 2/4 de 9 del vespre, a la plaça dels Àlbers)

Dijous Dia 26

Cicle de Cinema en Blanc i Negre: "El proceso" d'Orson Welles (França, 1962). A les 9 del vespre, al Gat del Rosal. Entrada gratuïta.

Divendres Dia 27

El Documental del Mes: "I for India" de Sandhya Suri (Regne Unit, 2005)
A les 9 del vespre, al Gat del Rosal. Preu: 2 euros (estudiants, 1 euro)

Dissabte Dia 28

XIX Concurs de Grups Amateurs de Teatre "Ciutat de Tàrraga": "Óscar" de Claude Magnier, a càrrec dels Noctàmbuls d'Alcòver
A 2/4 d'11 de la nit, al Teatre Ateneu.

Dissabte Dia 28

Tàrraga sona a jazz: concert a càrrec de Jordi Matas Quintet
A les 11 de la nit, a l'Espai MerCAT (plaça de les Nacions sense Estat)
Preu: 6 euros. Carnet Jove, Carnet +25, TR35 C i estudiant: 3 euros. A la venda a les taquilles de l'Espai MerCAT

Diumenge Dia 29

Sessió de ball amb l'Orquestra Glacé
A les 7 de la tarda, a la Sala de Festes La Granja
Preu: 6 euros

Diumenge Dia 29

Coneix la Tàrraga històrica: passejada cultural comentada pel casac antic de la ciutat per a (re) descobrir el nostre passat
A 2/4 de 12 del migdia, des de la plaça Major

Dilluns Dia 30

Jornada "Nous reptes de l'empresa agrària"
A 2/4 de 10 del matí, a la Casa Consistorial.

f o t o g r a f i a a è r i a

aero- foto. com

>aplicacions

- _arquitectura
- _construcció
- _urbanisme
- _turisme
- _patrimoni
- _arqueologia

_esdeveniments a l'aire lliure,
publicitat, fires, regals...

av. catalunya, 61, entl. 1a
25300 tàrrega
tel. 973 314 698
fax 973 314 699
info@aero-foto.com
www.aero-foto.com